

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

SECȚIA PENTRU PROCURORI

HOTĂRÂRE nr. 242

din 29 august 2011

Prin Hotărârea nr. 122/25.05.2011, Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii a dispus efectuarea control la Parchetul de pe lângă Judecătoria Târgoviște, în perioada 13 – 17 iunie 2011, având ca obiect verificarea măsurilor luate de procurori și conducerea parchetului în vederea soluționării cauzelor mai vechi de 1 an de la sesizare și de la începerea urmăririi penale, înregistrate la această unitate, precum și a măsurilor luate în activitatea judiciară.

Prin aceeași hotărâre a fost stabilită perioada de desfășurare a controlului și a fost desemnată echipa de inspectori, formată din 2 inspectori judicari.

Analizând Raportul de control nr. 1291/IJ/387/SIP/2011 al Inspecției judiciare - Serviciul de inspecție judiciară pentru procurori, Secția pentru procurori reține următoarele:

Primul obiectiv al controlului a vizat verificarea măsurilor luate de procurori și conducerea parchetului în vederea soluționării cauzelor mai vechi de 1 an de la sesizare și de la începerea urmăririi penale.

În perioada februarie 2010 – aprilie 2011 la Parchetul de pe lângă Judecătoria Târgoviște s-au înregistrat fluctuații însemnate de personal, împrejurare ce a condus la emiterea mai multor ordine prin care au fost repartizați ofițerii de cercetare penală și

posturile de poliție. Deși inițial activitatea de supraveghere a fost efectuată și de către procurorii cu funcții de conducere, în prezent, urmare a numirii unui număr de patru procurori la această unitate de parchet activitatea în sectorul de urmărire penală se realizează exclusiv de către procurori cu funcții de execuție.

La data controlului, conform situației prezentate de conducerea Parchetului de pe lângă Judecătoria Târgoviște, în lucru la procurori și la organele de poliție se aflau un număr de 1383 cauze mai vechi de un an de la sesizare, din care 501 cauze mai vechi de 1 an de la începerea urmăririi penale, 700 de dosare fiind în lucru la procurori, dintre acestea 379 erau mai vechi de 1 an de la începerea urmăririi penale.

Secția reține din verificările efectuate că situația prezentată de Parchetul de pe lângă Judecătoria Târgoviște nu era actualizată, în sensul că, la data controlului, au fost identificate situații în care dosarele în care nu era începută urmărirea penală erau evidențiate la cauze mai vechi de 1 an de la data începerii urmăririi penale ori dosarele care figurau ca aflându-se în lucru la procurori erau soluționate anterior datei începerii controlului.

Astfel, un număr de 127 dosare mai vechi de un an de la sesizare erau soluționate înainte de începerea controlului, dintre acestea 60 fiind mai vechi de un an de la data începerii urmăririi penale.

Prin urmare, Secția constată că situația reală a cauzelor aflate în lucru la procurori era, la data efectuării controlului, de 573 dosare mai vechi de un an de la sesizare, din care 319 mai vechi de un an de la data începerii urmăririi penale, iar pe parcursul controlului, dintre aceste cauze au fost soluționate un număr total de 40 dosare mai vechi de un an de la sesizare, din care 26 mai vechi de un an de la data începerii urmăririi penale.

La organele de poliție se aflau în lucru 683 cauze mai vechi de 1 an de la sesizare, din care 122 mai vechi de 1 an de la data începerii urmăririi penale.

Verificarea prin sondaj a dosarelor aflate în lucrul la procurori și la organele de poliție care fac parte din categoria cauzelor mai vechi de un an de la sesizare și mai vechi de un an de la data începerii urmăririi penale a evidențiat faptul că nesoluționarea acestor cauze s-a datorat pe de o parte unor motive de ordin obiectiv (neefectuarea unor expertize ori a constatărilor tehnico-științifice dispuse sau efectuarea acestora cu

întârziere; sustragerea învinuiților de la cercetări; complexitatea unor cauze care au impus efectuarea unui număr mare de acte de urmărire penală; infirmării de către procurorul ierarhic superior sau de instanța de judecată a unor soluții; redistribuirea cauzelor la mai mulți procurori ca urmare a fluctuației de personal de la nivelul Parchetului de pe lângă Judecătoria Târgoviște; restituirea cauzelor la organele de poliție; situație generată de neexercitarea unei supravegheri a cercetărilor ca urmare a fluctuației de personal; lipsa de personal cu experiență coroborată cu fluctuația acestuia și gradul de ocupare al schemei), iar pe de altă parte unor motive de ordin subiectiv (efectuarea actelor de cercetare penală la intervale mari de timp, de către organele poliției judiciare corelată, în cele mai multe cazuri, cu o lipsă de supraveghere din partea procurorilor).

Secția apreciază că aspectele de ordin obiectiv reprezintă de fapt cauza principală care a generat acumularea unui stoc mare de dosare mai vechi de un an de la sesizare și un an de la data începerii urmăririi penale și nesoluționarea acestuia.

În ceea ce privește fluctuația de personal, Secția constată că aceasta a început în cursul anului 2008, când dintr-un număr de 8 procurori, inclusiv cei cu funcții de conducere și-au încetat activitatea un număr de 4 procurori, ulterior fiind numiți trei procurori, din care doi stagiaari.

În cursul anului 2009, 5 dintre cei 11 procurori din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Târgoviște și-au încetat activitatea, cu mențiunea că plecarea acestora a intervenit începând cu luna iunie 2009, iar doi procurori din cadrul aceleiași unități de parchet erau stagiaari și li s-a acordat concediu pentru pregătirea examenului de definitivat începând cu luna august 2010.

În cursul anului 2010 trei procurori din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Târgoviște au plecat la alte unități de parchet, posturile lor fiind ocupate însă, în același an, prin numirea a trei procurori.

În aceste condiții, pe lângă dezechilibrarea modului de împărțire a sarcinilor și sectoarelor de activitate, s-a pus problema gestionării unui stoc important de dosare rămase nesoluționate ca urmare a încetării activității procurorilor la Parchetul de pe lângă Judecătoria Târgoviște, în cursul lunii aprilie 2010 existând un stoc restant de 670 dosare în urma plecării unui număr de patru procurori.

De asemenea, Secția reține că, în perioada de referință, respectiv anul 2010 și prima jumătate a anului 2011, majoritatea procurorilor care și-au desfășurat sau își desfășoară activitatea la Parchetul de pe lângă Judecătoria Târgoviște aveau o vechime redusă în funcție.

Secția pentru procurori a constatat că analiza datelor statistice denotă o creștere continuă a cauzelor înregistrate la Parchetul de pe lângă Judecătoria Târgoviște, situație care, în condițiile deficitului de personal și al fluctuației menționate, a reprezentat una din cauzele importante ce a determinat acumularea stocului de dosare vechi.

În perioada de referință, respectiv anul 2010 și prima jumătate a anului 2011, volumul de activitate al procurorilor care în prezent își desfășoară activitatea la Parchetul de pe lângă Judecătoria Târgoviște a fost considerabil, iar, în scopul reducerii stocului de dosare vechi, din cauza fluctuației masive de personal, prim-procurorul și prim-procurorul adjunct au desfășurat inclusiv activități specifice funcțiilor de execuție.

Secția pentru procurori constată, în urma analizării verificărilor efectuate, că au existat procurori care și-au stabilit o strategie de soluționare a cauzelor constând în soluționarea cu prioritate a cauzelor după vechimea acestora în sistem, astfel încât în stocul acestora nu figurează dosare mai vechi de anul 2009.

Principalul motiv de ordin subiectiv care a dus la acumularea unui stoc însemnat de dosare vechi l-a constituit lipsa de supraveghere din partea procurorilor a organelor poliției judiciare, împrejurare ce le-a permis acestora din urmă efectuarea actelor de cercetare penală la intervale mari de timp sau chiar neadoptarea unor măsuri de peste 3 ani de zile în unele cazuri.

Prin urmare, Secția reține că, din cauza motivelor expuse anterior, respectiv neocuparea posturilor de procuror existente, fluctuația de personal la nivelul acestei unități de parchet, dar și volumul mare de activitate, procurorii nu au putut lua măsuri de exercitare a unei supravegheri eficiente a cercetărilor penale, în sensul monitorizării acestor cauze și fixării unor termene în vederea finalizării lor.

În ceea ce privește măsurile dispuse de conducerea Parchetului de pe lângă Judecătoria Târgoviște în vederea soluționării cauzelor vechi, Secția pentru procurori reține că în programele de activitate din anul 2010 și primul semestru al anului 2011 au

fost identificate doar două obiective ce vizau monitorizarea cauzelor mai vechi de un an de la sesizare și 6 luni de la data începerii urmăririi penale, fără a fi întocmită și o informare privind concluziile și măsurile dispuse în vederea diminuării numărului acestora.

Programul de activitate din semestrul II al anului 2011 nu a vizat monitorizarea și luarea unor măsuri pentru reducerea stocului de dosare vechi, însă în semestrul I al anului 2011 a fost prevăzut ca obiectiv al programului de activitate inventarierea dosarelor mai vechi de doi ani și verificarea modului în care procurorii supraveghează cercetările în aceste cauze.

Secția constată că în realizarea acestui obiectiv a fost trimisă organelor de poliție situația cauzelor mai vechi de 2 ani de la înregistrare, în vederea identificării acestora și a persoanelor competente a le soluționa, fiind întocmit și un referat de către prim procurorul unității, cu situația defalcată pe fiecare post de poliție. De asemenea, s-a atras atenția procurorilor asupra necesității soluționării cu precădere a dosarelor vechi, punându-li-se în vedere să prezinte săptămânal numărul cauzelor de acest gen finalizate.

Secția apreciază că prim procurorul unității a adoptat măsuri eficiente pentru diminuarea stocului de dosare vechi, respectiv repartizarea stocului nou existent către procurorii nou-veniți în unitate, împrejurare ce le-a permis celorlalți să soluționeze stocul de dosare vechi acumulat; monitorizarea acestor cauze, cu urmărirea dinamicii soluționării lor lunar; întocmirea periodică a tabelelor cuprinzând aceste cauze și prezentarea săptămânal de către fiecare procuror a cauzelor vechi soluționate; întocmirea situației cauzelor vechi aflate în lucru la organele de poliție și comunicarea între procurori și lucrătorii competenți pentru înlăturarea dificultăților întâmpinate și finalizarea urgentă a cercetărilor, precum și întocmirea unor note de îndrumări de către procurori cu indicarea concretă a probelor ce urmează a se administra în termenele certe de soluționare dispuse.

Ca urmare a măsurilor evidențiate, s-a reușit finalizarea cercetărilor și soluționarea de către procurori a unui număr de 143 cauze mai vechi de 1 an de la sesizare și 98 mai vechi de 6 luni de la data începerii urmăririi penale.

Totodată, Secția pentru procurori reține că prim procurorul Parchetului de pe lângă Judecătoria Târgoviște s-a preocupat permanent de reducerea stocului de dosare

vechi, în condițiile lipsei acute de personal și a fluctuației de personal de la această unitate de parchet, fiind întocmite adrese către organele de poliție prin care s-a solicitat stadiul cercetărilor în anumite dosarele și motivele de nesoluționare a acestora atrăgându-li-se atenția asupra obiectului unor cauze, care nu justifică nesoluționarea lor.

Prim procurorul unității a monitorizat lunar cauzele mai vechi de 1 an, a dispus prezentarea dosarelor vechi nesoluționate de către organele de poliție pentru a se putea da indicații clare de către procurorii ce supravegheau respectivele cauze și a comunicat permanent cu parchetele ierarhic superioare solicitând preluarea unor cauze.

Deficiențele au fost constatate și de către Parchetul de pe lângă Tribunalul Dâmbovița care a apreciat că nici propunerile, nici soluțiile unității ierarhic superioare și nici soluțiile manageriale adoptate de conducerea unității nu au fost de natură să conducă la reducerea stocului de dosare vechi, însă s-a concluzionat că fără măsuri urgente și fără un aport al Parchetului de pe lângă Tribunalul Dâmbovița, nu se poate asigura o reducere a stocului cauzelor vechi, concomitent cu o activitate curentă, normală, care să țină pasul cu înregistrările noilor cauze și cu prioritățile de zi cu zi ale unității.

Tot în vederea diminuării stocului de dosare mai vechi de 1 an de la sesizare și 6 luni de la data începerii urmăririi penale, au fost organizate întâlniri de lucru cu reprezentanții organelor de poliție pentru stabilirea unor strategii comune de acțiune.

O altă măsură destinată să contribuie la desfășurarea de către procurori a unei activități eficiente și operative a fost degrevarea acestora de sarcini de ordin statistic sau de primirea cetățenilor în audiență, iar, din luna ianuarie 2010 până în prezent, prim procurorului Parchetului de pe lângă Judecătoria Târgoviște a desfășurat și activitate de execuție.

Secția consideră că prin măsurile dispuse prim procurorul unității s-a implicat activ în vederea diminuării stocului de dosare mai vechi de un an de la sesizare și de un an de la data începerii urmăririi penale, în condițiile creșterii numărului de cauze penale înregistrate anual, a unui deficit și a unei fluctuații de personal accentuate, reușind să obțină rezultate bune.

În ceea ce privește modul în care procurorii sunt planificați să participe în ședințele de judecată, pregătirea acestora, evidențele judiciare, calitatea căilor de atac

exercitate, procentul de admisibilitate a căilor de atac declarate, respectarea termenelor de redactare a motivelor de apel și recurs și preocuparea pentru identificarea practicii neunitare, Secția pentru procurori reține următoarele:

Activitatea judiciară a fost asigurată de un singur procuror, care, din cauza deficitului de personal, și-a desfășurat într-o anumită perioadă activitatea în mod paralel și în compartimentul supravegherea cercetărilor, iar, în cazul imposibilității acestuia de a participa la ședințele de judecată, atribuțiile sale au fost preluate de către alți trei judecători stagiați.

La nivelul parchetului este organizat un sistem de evidențe care permite cunoașterea la timp și în mod complet a elementelor specifice activității judiciare, exercitarea căilor de atac fiind evidențiată în condicile de apeluri și recursuri. Există, de asemenea, mape care conțin motivele de apel și recurs.

Soluțiile date de instanțe în fond și căile de atac sunt consemnate în condica penală în mod cronologic, iar procesele-verbale întocmite în urma ședințelor de analiză a soluțiilor sunt, de asemenea, consemnate într-un registru special.

În cursul anului 2010, procurorii au participat în ședințele de judecată ale Judecătorei Târgoviște în 2041 cauze penale și în 240 cauze civile, au fost declarate 65 apeluri și recursuri împotriva hotărârilor judecătorești pronunțate în materie penală, dintre acestea fiind soluționate de instanța de judecată 69 apeluri și recursuri, din care 40 admise.

În anul 2011, până la data efectuării controlului, procurorii au participat în 947 de cauze penale și 86 de cauze civile, fiind formulate concluzii în 323 cauze penale și 23 cauze civile, fiind declarate 36 recursuri în cauzele penale, din care 11 admise.

Soluțiile pronunțate de instanță fac săptămânal obiectul unor analize în colectivul de procurori.

Au fost însă identificate 2 situații în care hotărârile judecătorești pronunțate de instanța de judecată au fost îndreptate în căile de atac ale părților, fără ca procurorul să acționeze, deși se impunea.

Verificarea de către Inspecția judiciară, prin sondaj, a motivelor de apel și recurs a scos în evidență faptul că acestea sunt, de regulă, concis și convingător motivate, fiind

însă identificate 6 note observatorii întocmite de Parchetul de pe lângă Tribunalul Dâmbovița și de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Ploiești, în care s-au constatat unele deficiențe vizând: insuficienta motivare a căii de atac, neverificarea antecedentelor penale cu prilejul soluționării fondului cauzei de către procuror, nejustificarea declarării unei căi de atac, declararea greșită a recursului, în condițiile în care acesta era inadmisibil, insuficienta examinare a hotărârilor penale și neconstatarea tuturor aspectelor de nelegalitate și netemeinicie a acestora.

Referitor la termenele de redactare a motivelor de apel și recurs și la soluționarea cererilor de revizuire, Secția constată că motivele de apel și de recurs au fost redactate și înaintate în termen rezonabil, fiind identificate doar cazuri izolate în care termenul a fost de 2-3 luni de zile, iar cererile de revizuire au fost soluționate în termenul prevăzut de art. 399 alin. 4 Cod procedură penală, depășirea izolată a acestuia fiind justificată de motive obiective, precum întârzierea în obținerea dosarului instanței de judecată.

Secția apreciază că deficiențele constatate în activitatea judiciară nu reprezintă o constantă în activitatea parchetului, ele fiind justificate de situația de personal de la Parchetul de pe lângă Judecătoria Târgoviște ceea ce a determinat desemnarea unui singur procuror în activitatea de judecată, în condițiile în care acesta participă săptămânal la 6 ședințe de judecată, două stabilite pentru ziua de luni, două pentru ziua de miercuri și două pentru ziua de vineri.

În ceea ce privește măsurile dispuse de conducerea Parchetului de pe lângă Judecătoria Târgoviște cu privire la activitatea judiciară, Secția reține, din verificările efectuate, faptul că în programele de activitate din perioada 2010 -2011 au fost înscrise obiective ce vizează analiza activității judiciare în cauzele penale și civile și modul în care se realizează participarea procurorului în ședința de judecată, fără a fi efectuate însă controale tematice. În ciuda acestei împrejurări activitatea judiciară a avut rezultate bune, în condițiile în care, în cea mai mare parte, a fost desfășurată de un singur procuror.

Secția pentru procurori constată că, în urma controlului efectuat la Parchetul de pe lângă Judecătoria Târgoviște s-a constatat preocuparea procurorilor cu funcții de conducere și a procurorilor privind identificarea și reducerea stocului de dosare mai vechi de un an de la sesizare și de un an de la începerea urmăririi penale.

Procurorii nu au putut acționa în mod corespunzător pentru soluționarea cu operativitate a cauzelor, datorită volumului de activitate ridicat și fluctuației de personal.

Preluarea de către Parchetul de pe lângă Tribunalul Dâmbovița a unor cauze în vederea reducerii stocului de dosare vechi, nu a avut totdeauna eficiența necesară.

Prim procurorul parchetului a organizat și planificat, în mod judicios activitatea de urmărire penală, luând măsuri pentru exercitarea acesteia în mod eficient.

S-a remarcat activitatea prim-procurorilor și a procurorilor de la Parchetul de pe lângă Judecătoria Târgoviște, în condițiile unui volum mare de activitate și a unei experiențe reduse, eforturile depuse pentru reducerea stocului de cauze mai vechi.

Măsurile dispuse și gestionarea corespunzătoare a timpului de lucru de către unii procurori, au condus la reducerea semnificativă a stocului de cauze mai vechi de un an de la sesizare și de un an de la începerea urmăririi penale.

Au fost situații în care, după restituirea cauzei la organele de poliție, dosarele au rămas în nelucrare perioade mari de timp datorită fluctuației de personal și imposibilității procurorilor existenți de a da dovadă de rolului activ în exercitarea supravegherii cercetărilor ori în efectuarea actelor de urmărire penală.

Referitor la activitatea judiciară, nu s-au constatat disfuncționalități, cu excepția faptului că nu s-au realizat controale operative curente în privința activității procurorului ce-și desfășoară activitatea în cadrul acestui compartiment.

Secția pentru procurori, în urma analizării verificărilor efectuate de către Inspekția judiciară, urmează să-și însușească propunerile formulate .

Față de cele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 41 lit. g) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, raportate la dispozițiile art. 45¹ alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 326/2005, cu modificările și completările ulterioare, prin vot direct și secret, cu unanimitatea voturilor membrilor prezenți;

SECȚIA PENTRU PROCURORI A CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE

Art.1 – Aprobă Raportul Inspecției Judiciare privind verificarea măsurilor luate de procurori și de către conducerea Parchetului de pe lângă Judecătoria Târgoviște în vederea soluționării cauzelor mai vechi de 1 an de la sesizare și de la începerea urmăririi penale, înregistrate la această unitate de parchet, precum și a măsurilor luate în activitatea judiciară.

Art.2 – Apreciază că se impun luarea următoarelor măsuri:

- o mai mare implicare a conducerii Parchetului de pe lângă Judecătoria Târgoviște în identificarea cauzelor mai vechi de 1 an de la sesizare și de 1 an de la începerea urmăririi penale;
- stabilirea unor obiective concrete, prioritare în programele de activitate vizând aceste cauze vechi;
- repartizarea procurorilor pe sectoare de activitate în funcție de specializarea și abilitățile fiecăruia, în măsura în care schema de personal permite acest lucru;
- efectuarea unei supravegheri eficiente, constând în îndrumări scrise, cu termene precise de finalizare a cercetărilor penale și verificarea aducerii la îndeplinire a acestor dispoziții;
- efectuarea periodică a unor controale operativ-curente de către conducerea Parchetului de pe lângă Judecătoria Târgoviște și materializarea lor în informări cuprinzând măsurile luate și propunerile de reducere a stocului de dosare vechi;
- efectuarea de analize periodice de către conducerea Parchetului de pe lângă Judecătoria Târgoviște și conducerile Poliției municipiului Târgoviște și Inspectoratului Județean de Poliție Dâmbovița, în vederea identificării și înlăturării cauzelor care au generat/generează întârzieri în soluționarea dosarelor mai vechi de 1 an de la sesizare și de 1 an de la începerea urmăririi penale;
- efectuarea de controale operative curente asupra activității procurorului din cadrul compartimentului judiciar;

- repartizarea echilibrată a sarcinilor din sectorul judiciar, în condițiile în care desfășurarea activității doar cu un singur procuror în acest sector a generat uneori disfuncționalități;
- transmiterea prezentului Raport Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Ploiești, în vederea monitorizării stocului de dosare mai vechi de 1 an de la sesizare și de 1 an de la începerea urmăririi penale și efectuarea unui control tematic, prin procurori anume desemnați, după 6 luni de la data prezentelor verificări, rezultatul acestuia urmând a fi înaintat Inspecției Judiciare a Consiliului Superior al Magistraturii;
- efectuarea demersurilor necesare, în vederea ocupării posturilor vacante de procurori, urmând a se aprecia asupra oportunității condiționării transferurilor procurorilor de soluționarea, de către aceștia, a dosarelor aflate în lucru.

Art.3 - Prezenta hotărâre se comunică Inspecției judiciare, pentru a fi pusă în aplicare, conform legii.

Data în București, la data de 29 august 2011

Vicepreședinte,

Procuror George BĂLAN

